

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Mýtus 80%. Do jaké míry je české právo
fakticky tvořeno v Bruselu

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2013
VI. ročník SVOČ

Autor: Bc. Michal Tuláček
Vědecký seminář: Výjezdní seminář z ústavního práva

Čestné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VI. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V Praze dne 15. dubna 2013

Bc. Michal Tuláček

1 Úvod

Cílem této práce je kriticky se zamyslet nad tezí, že až 80 % českého práva je ovlivněno právem evropským. Tvrzení, že náš právní řád je tvořen z převážné většiny evropskými normami je jedním ze základních argumentů odpůrců Evropské unie¹, protože v jeho obsahu spatřují zásadní ohrožení české suverenity. Toto tvrzení je ale problematické, protože připouští mnoho různých výkladů. Předně je zapotřebí určit, co se právem myslí, zda zákony, libovolné právní předpisy a nebo libovolné právní pravidlo, ať už plyne z právních předpisů a nebo z judikatury. Po vyjasnění této základní otázky ale přichází ještě náročnější otázka a sice, jak takový podíl spočítat, zda každý předpis počítat jednou a nebo zda počítat každé jeho ustanovení, které je ovlivněno evropským právem (nemluvě o tom, že samotný pojem „ovlivnění evropským právem“ je nutné zadefinovat).

V následující části práce rozebereme možné metodiky výpočtu ovlivnění českého práva evropským právem. Ve třetí části práce představíme možné zdroje dat pro výzkum. Vzhledem k tomu, že jde o právní text, který se ale zabývá statistickým šetřením, obsahuje čtvrtá část malý statistický exkurz. V páté části práce jsme pak provedli na základě nastíněných metodik několik orientačních šetření.

2 Vymezení pojmů

V úvodní kapitole jsme naznačili některé možné problémy, které mohou vyvstat při určování přesného poměru zastoupení evropské legislativy v té národní. V této kapitole budeme nejprve přesně definovat zkoumané pojmy a následně podrobněji rozebereme možné přístupy při výpočtu podílu zastoupení evropské legislativy.

2.1 Evropské právo

Evropské právo se dělí do základních kategorií podle původce příslušné právní normy – primární právo, sekundární právo a terciální právo. Primární právo tvoří mezinárodní smlouvy, uzavřené členskými státy, do sekundárního práva pak patří legislativní akty, které byly přijaty Evropskou unií na základě primárního práva.

Věcně je evropské právo rozděleno do dvou skupin oblastí – v první skupině má Evropská

---

1 MACH, Petr. Jak vystoupit z EU. Praha: Laissez Faire, 2010. Dostupné z: <http://petrmach.cz/jak-vystoupit-z-eu.pdf>

unie výlučnou pravomoc² a členské státy nemohou přijímat vlastní předpisy. Druhá skupina oblastí představuje takzvanou sdílenou pravomoc³ Evropské unie a členských států, kde předpisy mohou přijímat jak členské státy, tak Unie.

Pro dosažení svých cílů vydává Evropská unie předpisy sekundárního práva ve formě nařízení⁴, rozhodnutí⁵, směrnice⁶, doporučení a nebo stanoviska.

V oblasti výlučné pravomoci Unie se vydávají zejména nařízení a rozhodnutí, ve sdílené pravomoci se pak používají vedle nařízení a rozhodnutí zejména směrnice.

V roce 2009 obsahovalo evropské právo cca. třicet tisíc⁷ právních aktů závazného i soft-law charakteru.

2.2 Vliv na právo

Při zjišťování, zda je české právo fakticky tvořeno v Bruselu, můžeme použít dva přístupy. Buď budeme zkoumat samotnou strukturu platné legislativy a nebo si budeme všimnout toho, jak velkou část agendy parlamentu tvoří body programu související s evropskými tématy a nakolik jsou evropské předpisy pouze beze změny přijímány.

V zásadě existují tři základní zdroje poevropského práva - zaprvé přímá legislativa Evropské unie tam, kde má Unie výlučnou a nebo sdílenou pravomoc, za druhé předpisy přijaté pod vlivem evropského práva českým zákonodárcem tam, kde má unie sdílenou

---

2 Dle čl. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie jde o oblast celní unie, stanovení pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu, měnová politika pro členské státy, jejichž měnou je euro, zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky a společná obchodní politika.

3 Srov. čl. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie.

4 Nařízení je právní předpis, který má obecnou závaznost, má obecně určené adresáty, je přímo aplikovatelný a závazný ve všech členských státech. V odmítnutém návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu bylo nařízení nazýváno "evropský zákon", což plně vyjadřuje jeho význam.

5 Individuální právní akt, kterým se zakládají práva nebo povinnosti určenému členskému státu a nebo určeným osobám. Lisabonská smlouva umožnila vydávat rozhodnutí i bez určených adresátů. Do kategorie rozhodnutí patří i rozsudky soudního dvora Evropské unie.

6 Oproti nařízením určuje směrnice pouze cíle, ale nestanovuje, jakým způsobem jich má být dosaženo, protože se ponechává na členských státech, aby směrnici implementovaly a zohlednily přitom místní specifika. V terminologii Smlouvy o Ústavě pro Evropu byly směrnice nazývány "evropský rámcový zákon".

7 WHELANOVÁ Markéta. Implementace práva EU v České republice: SYSTÉM A METODY IMPLEMENTACE PRÁVA EU POUŽÍVANÉ V ČESKÉ REPUBLICI. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, 2009, s. 12-24. str. 12

pravomoc a konečně za třetí výklad českého práva s ohledem na právo evropské⁸.

Vedle přímého vlivu, kdy příslušný národní předpis přímo implementuje nějaký předpis evropský, však existuje ještě vliv nepřímý, ovlivňující celý právní řád. Například článek 18 Smlouvy o fungování Evropské unie zakazuje diskriminaci na základě státní příslušnosti. Tento zákaz se vztahuje na všechny právní předpisy.

2.3 Implementace evropského práva

Vzhledem k tomu, že český právní řád je v současné době poměrně rozsáhlý, zvolila Česká republika z možných způsobů implementace evropských norem přístup, kdy tyto normy zapracovává do stávajících právních předpisů takovým způsobem, že pouze doplňuje nebo upravuje české instituty tak, aby vyhovaly evropským požadavkům⁹. V důsledku toho nevznikl paralelní systém evropských norem, který by konkuroval národním. Tento stav je jednodušší pro adresáty norem, protože ustanovení týkající se jedné věci nejsou obsaženy ve více předpisech, ale je složitější pro určení, které ustanovení má zdroj v evropském právu a které má původ vnitrostátní, protože rozsah evropského vlivu na předpisy se různí od části ustanovení až po celý předpis.

Dle legislativních pravidel vlády¹⁰ je každý právní předpis, který je navržen vládou a nebo poslancem, senátorem či zastupitelstvem kraje podroben kontrole souladu s evropským právem. V případě vládního návrhu se dle legislativních pravidel doplní doložka slučitelnosti¹¹, u ostatních návrhů vláda pouze vypravuje doporučující a nebo nedoporučující stanovisko¹². V případě pozměňovacích návrhů se vláda nevyjadřuje vůbec¹³.

Pátrání po evropské legislativě v českých předpisech usnadňuje legislativní praxe, kdy se do úvodního ustanovení vloží text označující skutečnost, že do předpisu byly zapracovány příslušné evropské předpisy¹⁴. V případě, že jde o přizpůsobení českého předpisu přímo použitelnému předpisu Evropské unie, pak se vloží text „*Tento zákon (Toto nařízení, Tato*

---

8 Jak vyplývá z případu *Costa v. E.N.E.L.* (rozsudek ESD sp. zn. 6/64 ze dne 15. července 1964), evropské právo má přednost před právem národním. Pokud se národní norma dostane do sporu s normou evropskou, tak se národní norma neaplikuje.

9 WHELANOVÁ Markéta. op.cit. str. 19

10 Usnesení vlády České republiky č. 188 ze dne 19. března 1998

11 Čl. 4 odst. 1 písm. d) bod 3 legislativních pravidel vlády

12 Vláda se dle čl. 44 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ústavy České republiky, vyjadřuje k navrženým zákonům, ale s ohledem na dělbu moci do legislativního procesu více nezasahuje. WHELANOVÁ Markéta. op.cit. str. 16

13 WHELANOVÁ Markéta. op.cit. str. 16.

14 Čl. 48 legislativních pravidel vlády

vyhláška) upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie...“15. V případě implementace celé směrnice a nebo její podstatné části se užije text „*Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje...*“16. Konečně pokud dochází zároveň k implementaci směrnice i k přizpůsobení přímo použitelnému předpisu, užije se text „*Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) zpracovává příslušné předpisy Evropské unie, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie a upravuje ...*“17. Ve všech případech se pak za slova „Evropské unie“ vloží poznámka pod čarou, ve které se uvedou příslušné předpisy.

Zajímavou otázkou je, jakým způsobem byl finální předpis implementován. V úvahu přicházejí adaptace¹⁸ a transformace¹⁹. Způsob implementace není patrný ze samotného předpisu, ale je většinou zřejmý pouze z důvodové zprávy k příslušnému předpisu.

2.4 Parlament a evropská legislativa

Česká republika nemá zjednodušenou proceduru pro přijímání legislativy v souvislosti s implementací evropských předpisů. Příslušné zákony musí tedy projít řádným legislativním procesem²⁰, což prodlužuje dobu jejich přijetí.

V sněmovním tisku k návrhu předpisu, který obsahuje odkaz na evropské právo se příslušné ustanovení vyznačuje podtržením a odkazem na celexové číslo²¹. V důvodové zprávě je pak uvedena doložka slučitelnosti.

2.5 Podíl evropské legislativy v českém právním řádu

Základní metodou pro výpočet podílu evropské legislativy by mohlo být prosté porovnání počtu platných právních předpisů proti počtu předpisů, které obsahují přímý odkaz do evropského práva. Bohužel je v rámci jednoho předpisu zpravidla pouze malá část ustanovení

---

15 Čl. 48 odst. 2 legislativních pravidel.

16 Čl. 48 odst. 3 legislativních pravidel.

17 Čl. 48 odst. 4 legislativních pravidel.

18 Obsahově přibližný přenos obsahu evropského předpisu.

19 Doslovné přenesení evropského předpisu. Směrnice se pouze přeloží do českého jazyka a schválí se v této podobě.

20 Část dvanáctá zákona č. 90/1995 Sb., jednacího řádu Poslanecké sněmovny.

21 Celexové číslo je unikátní identifikátor právního aktu v rámci práva Evropské unie. Obsahuje v sobě oblast úpravy (primární právo, sekundární právo, judikatura, mezinárodní smlouva a další), typ aktu (nařízení, směrnice, rozsudek, rozhodnutí, ...), rok vydání a pořadové číslo. Například směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. prosince 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory má celexové číslo 31985L0577.

přímo ovlivněna evropským právem²². Z toho plyne, že tento podíl by byl velmi nepřesný.

Přesnější data bychom mohli získat, pokud bychom jako základní jednotku, kterou bychom započítávali, nebrali celý předpis, ale jednotlivé ustanovení, věty, slova, a nebo dokonce znaky. Takto bychom se dostali k přesnějšímu číslu, pokud jde o textové vyjádření právních předpisů.

Stále ale nastává problém v tom, že krátké obecné ustanovení se může vztahovat na daleko více případů, než dlouhá a podrobná úprava, která se ale vztahuje na velmi omezený počet subjektů (například telekomunikační operátory). Pro maximálně přesný podíl by tedy bylo potřeba stanovit reálný dosah příslušného ustanovení a ten pak použít při výpočtu jako váhu tohoto ustanovení. Takovýto postup by ale vyžadoval důkladnou analýzu celého právního řádu a dle mínění autora je prakticky neproveditelný, protože by vyžadoval schopnost předpovědi dosahu příslušné úpravy.

Vedle zkoumání právního řádu lze jako ukazatel podílu evropské legislativy zkoumat poměr „evropských“ ku všem sněmovních tiskům. V hrubém přiblížení takto získáme představu, nakolik vyvíjí parlament činnost „v zájmu Evropy“ a nakolik vystupuje jako zástupce národního suveréna. Pokud bychom se ale ponořili do samotných tisků, tak se na příslušné výsledky dají aplikovat stejné výhrady jako na posuzování právních předpisů, jaké byly naznačené výše.

3 Zdroje dat pro výzkum

Při hledání podílu evropské legislativy je zapotřebí získat zdrojová data pro výzkum. V této části se zaměříme na některé databáze, ze kterých je možné čerpat.

3.1 Sněmovní tisky

Na internetových stránkách poslanecké sněmovny je v sekci „Sněmovní tisky“ možné vyhledat tisky, které mají vztah k evropskému právu. Je možné je filtrovat podle fáze legislativního procesu. Vyhledávač ale bohužel nenabízí možnost hledat agregované výsledky typu „schválený předpis“, ale je nutné hledat po částech – předpisy, které prezident podepsal, předpisy, které prezident nepodepsal, ale sněmovna ho přehlasovala. I přesto, že tato funkce chybí, je ale tento vyhledávač cenným zdrojem informací.

Jak bylo popsáno v části 2.4, ve sněmovních tiscích se vyznačuje vazba na evropské předpisy pomocí celexových čísel. Tímto způsobem se dá nalézt přímá vazba příslušného

---

²² Výrazně je to vidět na příkladu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který implementuje spotřebitelské právo, avšak to tvoří pouze zlomek ze všech jeho ustanovení.

ustanovení na evropskou legislativu, a tedy se dá například zjistit podíl „evropských ustanovení“ v rámci celého předpisu.

Součástí sněmovního tisku je také důvodová zpráva, ze které lze zjistit, jakým způsobem byl evropský předpis implementován (zda došlo k adaptaci a nebo transformaci).

3.2 Eur-lex

V informačním systému eur-lex²³ je dostupná veškerá platná evropská legislativa. U příslušného právního předpisu jsou v bibliografickém soupisu uvedeny vazby na národní prováděcí opatření (v případě České republiky tedy jde o zákony, nařízení vlády a vyhlášky).

Eur-lex navíc obsahuje i primární legislativu stejně tak, jako přímo aplikovatelné právní předpisy Evropské unie, které jsou platné na území České republiky, tedy jsou součástí českého právního řádu, ale které nevycházejí ve sbírce zákonů, ani je neprojednává parlament.

3.3 ISAP

ISAP, neboli Informační systém pro aproximaci práva EU, je systém používaný odborem kompatibility při implementaci práva Evropské unie²⁴.

Databáze slouží primárně potřebám vlády a ministerstev. Většina informačního systému není k dispozici veřejnosti²⁵

Ve veřejně přístupné části databáze je možné zjistit ke každé směrnici jejího vnitrostátního gestora odpovědného za implementaci. Dále je možné získat seznam pozdě implementovaných směrnic.

V neveřejné části je součástí systému ISAP databáze „Monitoring dopadů na vnitrostátní právo“²⁶, ve které jsou zaneseny veškeré dostupné informace týkající se dopadů návrhů předpisů EU.

---

23 Dostupný na internetové adrese <http://eur-lex.europa.eu/>.

24 RYBÍNOVÁ, Jana. Informační podpora implementace práva EU v České republice: Informační systém pro aproximaci práva EU. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, s. 25-35. Dostupné z: [http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/\\$file/sbornik_cz.pdf](http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/$file/sbornik_cz.pdf)

25 Bohužel není přístupná ani na základě odůvodněné žádosti. V rámci přípravy práce zažádal autor o přístup k databázi, ale odbor kompatibility mu bohužel nemohl vyhovět vzhledem k tomu, že systém obsahuje i archiv dokumentů, se kterým může odbor kompatibility nakládat pouze taxativně vymezeným způsobem.

26 HODA, Daniel. Hodnocení a monitoring dopadů návrhů právních předpisů EU na vnitrostátní právní řád. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, s. 36-45. Dostupné z: [http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/\\$file/sbornik_cz.pdf](http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/$file/sbornik_cz.pdf). str. 43

3.4 E-klep

System e-klep²⁷, neboli knihovna připravované legislativy. Oproti sněmovním tiskům, popsaným v části 3.1, jde o připravovanou legislativu na vládní úrovni. Nalezneme zde tedy návrhy znění i příslušné důvodové zprávy obsahující doložku kompatibility s právem Unie, k nařízením vlády a vyhláškám ministerstev. Oproti vyhledávači sněmovních tisků ale systém e-klep nepodporuje jako parametr pro vyhledávání to, zda má předpis vztah k evropskému právu.

3.5 Právní informační systémy

Právní informační systémy ASPI a Beck-online obsahují jak národní, tak evropskou legislativu. V obou systémech se u národního předpisu zobrazuje nabídka souvisejících evropských předpisů. V systému ASPI lze ale navíc filtrovat předpisy podle toho, zda implementují evropský předpis.

4 Statistický exkurz

V předchozích kapitolách bylo popsáno, jak a kde získat zdrojová data. Stále je ale nutné tato data interpretovat. V této kapitole provedeme krátký statistický exkurz, abychom byli schopni z naměřených dat vyvodit vhodné závěry.²⁸

4.1 Předzpracování naměřených dat

Základem pro výzkum je sběr dat, ze kterých následně budeme vyvozovat závěry. Zdrojová data většinou nelze využít v čistém stavu tak, jak jsme je naměřili, ale je nutné jejich předzpracování. Například pokud si ze systému ASPI necháme vypsát všechny předpisy platné na našem území, musíme následně výsledky zkontrolovat, abychom zamezili chybným závěrům. System ASPI považuje za platné předpisy i obsoletní předpisy z doby první republiky, které nebyly výslovně zrušeny, ale již jsou neaplikovatelné. Započtení takových předpisů by vedlo k nežádoucímu zkreslení výsledků.

4.2 Hypotéza

Základním pojmem při statistickém šetření je hypotéza. Hypotézou rozumíme otázku, kterou

---

²⁷ Dostupný na internetových stránkách <http://eklep.vlada.cz/>.

²⁸ V této části byly použity poznatky z on-line výukového zdroje „Pravděpodobnost a statistika hypertextově“ od Michala Friesela, dostupného na adrese <http://home.zcu.cz/friesl/hpsb/>

se snažíme pomocí vstupních dat potvrdit a nebo vyvrátit. Formálně vyjádřeno tedy máme takzvanou nulovou hypotézu a k ní alternativní hypotézu. Při posuzování nulové hypotézy provedeme následující kroky:

- Předpokládáme, že hypotéza platí
- Rozhodneme se, kterým náhodným pokusem hypotézu ověříme.
- Stanovíme míru spolehlivosti α , neboli pravděpodobnost toho, že hypotézu neoprávněně zamítneme, i když platí. α se zpravidla stanovuje jako malé číslo, například 5 % nebo nižší.
- V oboru možných hodnot náhodné veličiny určíme takovou část, do níž za platnosti padne výsledek veličiny s pravděpodobností α , jde o takzvaný kritický obor.
- Pokud došlo hodnota posuzované náhodné veličiny padne do kritického oboru, hypotézu zamítáme.

Výsledkem testu je rozhodnutí o nulové hypotéze. Přijetí hypotézy znamená, že ji považujeme za možnou. Zamítnutí hypotézy odpovídá přijetí alternativní hypotézy.

V našem případě by nulovou hypotézou mohlo být tvrzení „80 % české legislativy je ovlivněno evropským právem.“, náhodným pokusem pak zkoumání jednotlivých předpisů, zda ovlivněné jsou a nebo nejsou.

4.3 Chyby testování hypotéz

Při testování hypotéz může dojít k následujícím čtyřem situacím – při pravdivosti nulové hypotézy může být tato hypotéza přijata či odmítnuta. Stejně tak může být nulová hypotéza nepravdivá a zároveň test ji může přijmout či odmítnout.

Pokud je hypotéza pravdivá a test ji přijme, případně pokud je hypotéza nepravdivá a test ji odmítne, pak jde o korektní závěry. Pokud je však hypotéza pravdivá, ale test ji zamítne, pak jde o takzvanou „chybu prvního druhu“²⁹. Oproti tomu pokud je hypotéza nepravdivá a přesto je přijata, nastává „chyba druhého druhu“³⁰.

4.4 Bayesova věta

Zajímavým ukazatelem je také to, jak určitá vlastnost přispívá k výsledku. Například bychom se mohli ptát, zda vlastnost, že zákon je navržen vládou, vede spíše k tomu, že zákon bude

---

²⁹ Například při odpovídající stavu „nehrozí nebezpečí“ spustí bezpečnostní zařízení poplach, i když se v domě nikdo nenachází.

³⁰ Při stejné hypotéze nedojde k sepnutí alarmu, i když je v domě vetřelec.

přiját. Na tuto otázku je možné získat odpověď za využití teorie pravděpodobnosti, konkrétně Bayesovy věty.

Bayesova věta stanovuje vzorec pro podmíněnou pravděpodobnost jevu $P(B|A)$, kterou je možné spočítat, pokud známe pravděpodobnosti $P(A)$, $P(B)$ a $P(A|B)$

$$P(B|A) = P(A|B) P(B) / P(A)$$

Pravděpodobnost jevu A lze pak definovat³¹ jako poměr příznivých výsledků m ku všem výsledkům náhodného pokusu n , tedy

$$P(A) = m/n$$

Pomocí bayesova vzorce pak můžeme například zodpovědět otázku „jaká je pravděpodobnost, že návrh zákona bude přijat, pokud je navržen vládou“. Matematicky by se uvedená otázka dala zapsat jako

$$P(\text{zákon bude přijat} | \text{zákon je navržen vládou}) = ?$$

Z dostupných dat jsme schopni zjistit, kolik návrhů zákonů bylo podáno, kolik jich bylo přijato, kolik návrhů podala vláda a kolik z návrhů, které podala vláda bylo přijato. Z toho jsme schopni zjistit pravděpodobnost, s jakou bude návrh zákona přijat

$$P(\text{zákon bude přijat}) = \text{počet přijatých návrhů} / \text{počet všech návrhů}$$

dále jsme schopni zjistit, s jakou pravděpodobností je návrh vládní

$$P(\text{zákon je navržen vládou}) = \text{počet zákonů navržených vládou} / \text{počet všech navržených zákonů}$$

a konečně jsme schopni zjistit pravděpodobnost, že přijatý zákon je vládním návrhem

$$P(\text{zákon je navržen vládou} | \text{zákon bude přijat}) = \text{počet přijatých vládních návrhů} / \text{počet všech přijatých zákonů}$$

Hledanou pravděpodobnost pak získáme dosazením do Bayesova vzorce:

$$\begin{aligned} P(\text{zákon bude přijat} | \text{zákon je navržen vládou}) &= \\ &= P(\text{zákon je navržen vládou} | \text{zákon bude přijat}) P(\text{zákon bude přijat}) / P(\text{zákon je navržen vládou}) \end{aligned}$$

---

31 Jde o takzvanou klasickou, nebo také Laplaceovu, definici, platou pouze pokud jsou jednotlivé jevy stejně pravděpodobné a jejich počet je konečný. Častěji užívanou definicí je Kolmogorova axiomatická definice: Necht' Ω je neprázdná množina a S je σ -algebra náhodných jevů definovaných na Ω , pak pravděpodobností se nazývá reálná funkce $P: S \rightarrow R$, která pro $A \in S$ a $A_1, A_2, \dots \in S$, i, j splňuje následující podmínky: 1) $P(A) \geq 0$; 2) $P(\Omega) = 1$; 3) $P(\cup A_i) = \text{suma } P(A_i)$.

Z databáze sněmovních tisků vyplývá, že v 6. volebním období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky bylo navrženo 512 zákonů. Z toho bylo 287 vládních, 31 senátních, 148 skupiny poslanců, 25 zákonů navrhli jednotliví poslanci a 21 jich navrhlo zastupitelstvo vyššího územně samosprávného celku. Přijato bylo 203 zákonů, přičemž všechny z nich byly navrženy vládou. Z toho vyplývá, že pravděpodobnost, že návrh zákona bude přijat je cca. 40 %. Pravděpodobnost, že příslušný návrh je vládní je cca. 56 %, senátní je v cca. 6 % případech, návrhy skupiny poslanců činí cca. 29 % ze všech návrhů, návrhy jednotlivých poslanců tvoří 5 % a konečně návrhy vyšších územně samosprávních celků tvoří 4 % ze všech návrhů. Z přijatých návrhů je 100 % vládních a 0 % všech ostatních.

Po dosazení do bayesova vzorce nám vychází, že pravděpodobnost, že zákon bude přijat, pokud bude navržen kýmkoliv jiným než vládou je 0 %. Vládní návrh pak bude přijat s pravděpodobností cca. 71 %.

5 Výzkum

5.1 Parlament

Uvedené údaje se vztahují k 6. volebnímu období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a jsou platné k 12. dubnu 2013. Zdrojem dat jsou internetové stránky Poslanecké sněmovny.

- Celkem je evidováno 512 sněmovních tisků, z nichž 143 mělo vztah k právu EU. Podíl tedy činí cca. 28 %.
- Přijato bylo 203 zákonů (9 z nich prezident odmítl podepsat), z nichž s právem Evropské unie souviselo 103 (prezident vrátil 5 z nich), z přijatých zákonů tedy bylo cca. 51 % s evropským prvkem.

Není bez zajímavosti, že evropský prvek zvyšuje pravděpodobnost přijetí zákona. Jak vyplývá z předchozích dat, tak pravděpodobnost, že bude přijat zákon bez evropského prvku je cca. 27 %, zatímco pravděpodobnost přijetí zákona s evropským prvkem je cca. 72 %³².

---

³² Aplikovali jsme zde Bayesovu větu. Zde konkrétně pro pravděpodobnost $P(\text{zákon bude přijat} | \text{vztah ke evropě})$, kde $P(\text{zákon bude přijat}) = 40\%$, $P(\text{vztah ke evropě}) = 28\%$ a $P(\text{vztah ke evropě} | \text{zákon bude přijat}) = 51\%$. Obdobně jsme došli i k druhé pravděpodobnosti.

5.2 Legislativa

Dle systému Beck-online je k 12. dubnu 2013 v České republice účinných 15.968 právních předpisů³³. Z nich obsahuje odkaz na evropské právo 1.000 předpisů. Celkový podíl tedy činí 6 %.

Pokud vezmeme v úvahu pouze předpisy přijaté po vstupu do Evropské unie³⁴, pak celkový počet předpisů činí 5.148 a z nich 694 obsahuje odkaz na evropské právo, což je 13 %.

6 Závěr

Zjistit reálný podíl evropské legislativy je nesnadné. Jak bylo naznačeno výše, tak evropské právo prorůstá českým právním řádem. Snaha zjistit jeho podíl se dá přirovnat ke snaze zjistit, jak český právní řád ovlivňují normy ústavního práva. I když některé předpisy provádějí příslušná ustanovení, tedy je možné je označit za přímo ovlivněné, tak nakonec ústavní právo prozařuje všemi předpisy a nepřímou je přítomno všude. S evropským právem to je velmi podobné.

Přesto jsme se pokusili nastínit možné přístupy, jak podíl evropského práva změřit. Ukazuje se však, že jde o sisyfovskou práci bez většího významu.

Použité zdroje a literatura

Odborná literatura

- MACH, Petr. Jak vystoupit z EU. Praha: Laissez Faire, 2010.
Dostupné z: <http://petrmach.cz/jak-vystoupit-z-eu.pdf>
- WHELANOVÁ Markéta. Implementace práva EU v České republice: SYSTÉM A METODY IMPLEMENTACE PRÁVA EU POUŽÍVANÉ V ČESKÉ REPUBLICI. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, 2009, s. 12-24.
Dostupné z: [http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/\\$file/sbornik_cz.pdf](http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/$file/sbornik_cz.pdf)
- RYBÍNOVÁ, Jana. Informační podpora implementace práva EU v České republice:

---

³³ Za právní předpis pro účely této statistiky považujeme pouze vyhlášky, nařízení vlády, zákony.

³⁴ 1. května 2004

Informační systém pro aproximaci práva EU. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, s. 25-35.

Dostupné z: [http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/\\$file/sbornik_cz.pdf](http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/$file/sbornik_cz.pdf)

- HODA, Daniel. Hodnocení a monitoring dopadů návrhů právních předpisů EU na vnitrostátní právní řád. In: Implementace práva EU v členských státech. Praha: České předsednictví v Radě EU, s. 36-45.

Dostupné z: [http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/\\$file/sbornik_cz.pdf](http://isap.vlada.cz/homepage2.nsf/pages/konference/$file/sbornik_cz.pdf).

Mezinárodní smlouvy

- Smlouva o fungování evropské unie
- Návrh Smlouvy o Ústavě pro Evropu

Právní předpisy

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 90/1995 Sb., jednací řád Poslanecké sněmovny
- Legislativní pravidla vlády – usnesení vlády České republiky č. 188 ze dne 19. března 1998

Judikatura

- Costa v. E.N.E.L., rozsudek ESD sp. zn. 6/64 ze dne 15. července 1964

Informační systémy

- Databáze sněmovních tisků, dostupná na internetových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na adrese <http://www.psp.cz/>
- Databáze evropské legislativy Eur-lex, dostupná na adrese <http://eur-lex.europa.eu/>
- ISAP – Informační systém pro aproximaci práva EU, dostupný na adrese <http://isap.vlada.cz/>
- Databáze E-klep – knihovna připravované legislativy, dostupná na adrese <http://eklep.vlada.cz/>

- Právní informační systém Beck-online, dostupný na adrese <http://www.beck-online.cz/>
- Právní informační systém ASPI

Ostatní

- Michal Friesel: Pravděpodobnost a statistika hypertextově
dostupné na adrese <http://home.zcu.cz/friesl/hpsb/>

Anotace

Autor: Bc. Michal Tuláček

Fakulta: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Ročník studia: 3.

Téma: Mýtus 80%. Do jaké míry je české právo fakticky tvořeno v Bruselu

Abstrakt: Práce polemizuje s hypotézou, že až 80 procent českého práva je tvořeno v Bruselu. Za tímto účelem nejprve vymezuje předmět zkoumání a následně navrhuje možné přístupy ke stanovení míry ovlivnění českého právního řádu evropským právem. V další části představuje různé veřejně přístupné zdroje dat, použitelné při výzkumu. Vzhledem k tomu, že podstatou práce je statistické šetření, obsahuje práce i krátký statistický exkurz. V závěrečné části práce je pak provedeno hrubé šetření za použití některých z prezentovaných metodik.

Author: Bc. Michal Tuláček

Faculty: Faculty of Law, Charles University in Prague

Year of study: 3.

Title: The myth of 80%. To which extent is the czech law actually formed in Brussels

Abstract: The thesis argues against the hypothesis that up to 80 percent of the Czech law is formed in Brussels. For this purpose, first it defines the subject of investigation and consequently suggests possible approaches to determine the influence of the Czech law by the European law. The next section presents a variety of publicly accessible data sources useful in research. Since the essence of this work is the statistical survey, this thesis contains a short statistical overview. In the final part of the thesis there are the results of a gross research performed by using some of